

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

XL. Gratia Actualis necessaria est ad omnem operationem Bonam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

Adversario P. Haunoldo opposita contra unum indivisibilem actum, idem objectum materiale affirmantem ex duplici motivo, Scientiæ, & fidei.

179. Ad id verò, quod addit Adversarius, *Fidem & Scientiam se habere, ut lucem & tenebras*, responderetur, paritatem claudicare; quia tenebræ sunt negatio omnis lucis, fides autem, quæ esset identificata cum tendentia in motivum scientificum, foret tantum negatio lucis deficientis ex parte motivi fidei, non autem ex parte motivi scientifici; sicut omnes debent fieri, eundem actum, quo obiectum eminus Visum, certò & evidenter iudico esse animal, obsecrare autem & dubie, esse equum, non vaccam, posse comparari luci, quatenus est affirmatio animalitatis, & tenebris, quatenus est affirmatio hincibilitatis.

180. Majorem impossibilitatem & oppositionem privativam rectè probat P. Haunoldus lib. 2. n. 681. inter peccatum & gratiam ex S. Scriptura. Ephes. 5. *Eratis aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino.* & 2. Cor. 6. *Quæ participatio iustitiæ cum iniquitate, quæ Societas luci ad tenebras.* & 1. ep. S. Ioan. c. 3. *Omni, qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quoniam semen ejus in eo manet, & NB. non potest peccare, quoniam ex DEO natus est.* His enim textibus asseritur peccato esse conjuncta privatio gratiæ, & vicissim gratiæ esse conjuncta privatio peccati; quo modo fidei non est conjuncta privatio lucis existentis in motivo scientifico, sed existentis in motivo fidei. Et ideo est disparitas.

CONTROVERSIA XL.

GRATIA ACTUALIS.

Necessaria est ad omnem Operationem Bonam.

181. **E**X indubitato sensu totius Ecclesiæ P. Haunoldus lib. 2. n. 756. dixit, requiri specialem gratiam Dei, quæ det ipsum bene operari. Ex cujus assertionis veritate rectius Adversarius nullam sibi sumpsisset occasionem impugnandi P. Haunold. quàm quòd illi objecerit, non posse ab eo ostendi, in quo consistat prædictæ gratiæ efficacia, quâ Deus non tantum per modum Suadentis, sed infallibiliter Præmoventis det ipsum bene operari; aliud enim est, non posse, & aliud, non licere. Hoc ultimum fateretur ipse P. Haunold. n. 757. Et potuisset Adversarius ipsum Decretum prohibitionis factæ primum à Paulo V. & confirmatæ ab Urbano VIII. anno 1625, die 22. Maij, legere in præclaro ope-

re Adm. R. P. M. Joannis Bapt. de Lezana, Socii Generalis Carmelitarum, S. Congr. Indici Consultoris, ac in Sapiencia Rom. pub. Lectoris, qui quidem cum Decreto nore m. & transgressionibus annexas pœnas fideliter retulisset, deinde Explicationis loco subiungit. [Circa quod Decretum illud animadvertendum occurrat, quòd quamvis per ipsum prohibeatur imprimi libros tractantes, *sive ex professo, sive incidenter* de materia auxiliorum Divinorum; non tamen videtur prohiberi libros tractantes de aliquo puncto, difficultate, seu quæstione de auxiliis, aliud enim est materia de auxiliis, aliud verò punctus aliquis, seu difficultas prædictæ materiæ. Quod rationi, & intentioni Summi Pontificis congruere videtur; alias necesse esset materias alias Theologicas, quæ cum materia de auxiliis connexionem habent, non nisi imperfectè, truncatè & defectuosè imprimi. Maximeque hoc verum erit, si prædictus punctus modeste, sinceriter, & sine emulacione aliqua, ut docet, tractetur.] Ita cit. Autor to. 1. Opus. Regul. cap. 10 n. 24. cujus observationem refert, & approbat, & exemplo prædeterminationis, confirmat noster Franciscus Pellissarius in Manuali Regularium to. 2. tr. 6. c. 4. n. 42. Vndeque practitari à diversarum Religionum doctissimis Viris. Plura pro declaratione hujus decreti videri possunt apud nostrum Gab. Henao de Scientia Media historice propugnata in præfat. ad Lect. n. 2. & seqq. Verum quia Adversarius quæstionem movet non tantum coniecturam, sed præcipuam de auxiliis controversiam continentem, nempe de ipsa efficacia auxiliorum, quæ non tantum obiter, & ex suppositione plenioris notitiæ, sed fusiùs respondendum esset, ut quam in hac, & duabus sequentibus Controversiis præferebat, falsam suppositionem deponeret, ideo propter reverentiam Sedi Apostolicæ debitam, omnino remittendus est ad illos nostros Doctores, qui ante hanc prohibitionem Pontificis scripserunt, præsertim ad Doctissimum P. Ludovicum, opulc. de Gratiæ Efficaci cap. 15. & ad P. Suarez Opusc. I. de concursu, & efficaci auxilio Dei lib. 3. cap. 14. ac rursus Opusc. III de auxilio efficaci à n. 37. imò ad ipsum S. Thomam contr. 11. & seqq. à me relatum, ubi saltem clare videbitur, nullà opus esse physicā prædeterminatione arbitrii creati; ex quo S. Doctore Adversarius etiam facile potuisset intelligere diffinitionem inter *To movere & suadere*, si non solum ultima verba, sed integrum istum textum ex 1. p. q. 111. a. 2. retulisset: *Secundum quod aliquis est causa, quòd aliquid apprehendatur, ut bonum ad appetendum, secundum hoc movet Voluntatem.* Et si solus Deus efficaciter potest movere voluntatem; Angelus autem & homo per modum suadentis. Quomodo autem solus Deus sit causa, quòd aliquid apprehendatur, ut bonum, ibid. ad 2. expressè his verbis, *Dicendum, quòd damones non possunt*

sunt NB. immittere cogitationes, interius eas cau-
sando. Et post intervallum. Sed NB. Bonæ cogita-
tiones tribuuntur alicui principio; si licet Deo, licet
Angelorum ministerio procurantur. Ubi S. Doctor
meminit prædeterminationis physicae, loco cog-
itationis bonæ, cuius inspiratione Deus dicitur
movere, & non præcisè suadere?

CONTROVERSIA XLI.

ORATIONES ECCLESIE.

*Per quas specialem Gratiā be-
ne Operandi à DEO petit.*

182. **E**tiam in hac Controversia, in qua Ad-
versarius rursus sibi petit explicari
efficaciam Divinæ Gratiæ, Orationibus Ecclesiæ
ac Fidelium petita, remitti à me debet ad citatos
Autores in præced. Contr. ex quibus clarè in-
telliger, quàm consona sit eorum doctrina cum
Verbis S. Thom. 1. dist. 41. a. 4. ad 2. ubi ait: Si
Stephanus pro persecutoribus non orasset, forte Pau-
lus salvus non fuisset; sicut si aliquis non faceret ope-
ra meritoria, non acciperet coronam, quæ prædestina-
ta est sibi; nec tamen prædestinatio frustrari potest,
NB. quia prædictum est à DEO, quod iste tali cau-
sâ, & tali ordine salvabitur. In quibus postremis
Verbis doctrinam allegatorum Autorum de effi-
cacia Divinæ Gratiæ, compendio, veluti in nuce
Iliadem continentibus, quia S. Doctor nullius
prædeterminationis physicae à S. Stephano petita
mentionem facit, facile colligo, neque ipsum
S. Doctorem à Deo eandem precari in sua ora-
tione, quæ incipit, *Concede mihi misericors DEVS*
*per verba illa; quod à me requirunt, ut faciam, tri-
bue, ut sciam: quibus Adversarius, Orationis*
*quoque initium malè referens, etiam addit: pos-
sum & velim: pro quibus tamen hæc ponere debu-
isset: Et da exequi, sicut oportet, & expedit a-*
nime mea.

183. Neque eandem Physicam prædeter-
minationem asserit S. Doctor lect. 3. ad cap. 5.
Dion. de Divinis nominib. cuius textum, cum
Adversarius non iudicaverit sibi multum con-
ducere, si eum exscriberet, quamvis in eo repe-
riatur Verbum *prædeterminavit*, ego tamen illum
præmissis textu S. Dionysij ad verbum referam,
ut ejus vis magis pateat. S. Dionysius ergo sic
habet. [Exemplaria autem esse dicimus in
Deo, existentium rationes substantificas, & sin-
gulariter præexistentes, quas Theologia prædif-
finitiones vocat, & Divinas, & bonas volunta-
tes, existentium prædeterminativas & effectivas,
secundum quas substantialis essentia omnia præ-
diffinit, & produxit.] S. Thomas ibi-
dem ita scribit. [Magna Opera Domini
exquisita in omnes Voluntates ejus. Quæ qui-

dem prædiffinitiones & voluntates sunt distin-
ctiva entium, & effectivæ ipsorum: quia & hu-
jusmodi rationes Super substantialis Dei esse præ-
determinavit, omnia produxit.]

184. In hoc utroque textu Vox *prædeter-*
minativas, & *prædeterminavit*, denotat decretum
prædefiniens omnium rerum existentias, neque
enim quidquam potest in tempore existere, quod
Deus vel positivè, vel negativè non ab æterno
voluerit & prædefinierit: & sic uterque S. Pater
docet, omnia absolute aliquando existentia vi-
deri à Deo in se ipso, tanquam in Exemplari;
quæ est ipsissima sententia P. Haunoldi, ut dixi
in contr. 11. sed ex neutro textu probari potest
aliquod decretum physicè prædeterminans libe-
ram voluntatem creatam, ab ipsa inimpedibile,
atque independens à Scientia conditionata, il-
lius directiva.

CONTROVERSIA XLII.

GRATIARVM ACTIO.

*Pro speciali Gratiā bene ope-
randi.*

185. **N**on est aliud objectum materiale gra-
tiarum actionis, quàm quod prius
fuerat petitionis, ideo quæstionis, in quo consi-
stat efficacia auxilii Divini, pro qua DEO gratiæ
aguntur, plena solutio, & falsæ suppositionis
per tres continuas controversias protractæ, cor-
rectio, præstabitur Adversario ab Auctoribus cit.
ubi rursus videbit quomodo conspirent cum
Angelico Doct. 2. 2. q. 106. a. 5. in corp. dicen-
te. In amicitia utilis debet recompensatio fieri secun-
dum utilitatem, quam quis ex beneficio consecutus
est. In amicitia autem honesti debet in recompensa-
tione haberi respectus ad NB. Electionem, sive ad
affectum dantis. Hunc autem affectum DEI de-
scripsit P. Haun. lib. 1. n. 545. his verbis. [Re-
spondetur, specialem benevolentiam cum gene-
rali providentia conjunctam, consistere in hoc,
quod DEUS etiam supposita Scientiâ mediâ de
Horum, & non illorum consensu sub conditio-
ne futuro, adhuc liberrimè ex mero beneplaci-
to dederit, & elegerit hunc Ordinem & seriem
gratiarum, quam vidit profuturam nobis, cum
tamen eadem libertate potuisset alium Ordinem
eligere, qui profuisset aliis, & non
nobis.]

